

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 2022

Αξιότιμη κα Γενική Διευθύντρια,

Εμείς, οι υπογράφωντες βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επανερχόμαστε στο θέμα της επιστολής που σας αποστείλαμε στις 16 Ιουλίου 2020, σχετικά με τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προστασία της Αγίας Σοφίας, ενός Μνημείου Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Όπως ήδη γνωρίζετε, η Αγία Σοφία ανακηρύχθηκε σε μουσείο το 1934 με διάταγμα του Κεμάλ Ατατούρκ. Η UNESCO το ανακήρυξε Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς το 1985. Μετά την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας της Τουρκίας, η UNESCO εξέδωσε ανακοίνωση στις 10 Ιουλίου υπογραμμίζοντας ότι «η Αγία Σοφία, μέρος της ιδιοκτησίας των Ιστορικών Περιοχών της Τουρκίας, έχει εγγραφεί στην Παγκόσμια Λίστα Πολιτιστικής Κληρονομιάς ως μουσείο. Αυτή η επιγραφή συνεπάγεται μια σειρά από νομικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. Τοιουτοτρόπως, ένα κράτος πρέπει να διασφαλίσει ότι δεν θα γίνει καμία τροποποίηση στην εξαιρετική παγκόσμια αξία του ακινήτου που είναι εγγεγραμμένο στην επικράτειά του. Οποιαδήποτε τροποποίηση απαιτεί προηγούμενη κοινοποίηση από το ενδιαφερόμενο κράτος στην UNESCO και στη συνέχεια, εάν είναι απαραίτητο, εξέταση από την Επιτροπή Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Η UNESCO υπενθύμισε επίσης ότι «η αποτελεσματική, χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιη συμμετοχή των κοινοτήτων και άλλων ενδιαφερομένων μερών που αφορά το ακίνητο είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διατήρηση της κληρονομιάς και για την ενίσχυση της μοναδικότητας και της σημασίας της. Αυτή η υποχρέωση εξυπηρετεί την προστασία και τη μετάδοση της εξαιρετικής παγκόσμιας αξίας της κληρονομιάς και είναι εγγενής στο Πνεύμα της Σύμβασης για την Παγκόσμια Κληρονομιά ».

Ωστόσο, η Τουρκία αγνόησε τις ανησυχίες της UNESCO και μετέτρεψε την Αγία Σοφία σε τζαμί τον Ιούλιο του 2020. Ως αποτέλεσμα, η Αγία Σοφία έπαψε να είναι μουσείο και όλες οι θρησκευτικές εικόνες και οι τοιχογραφίες στο εσωτερικό του ναού καλύφθηκαν από λευκές κουρτίνες.

Είναι αυτονόητο ότι όχι μόνο τα μέτρα της διασφάλισης και προστασίας του χώρου, αλλά και η πιθανή συμπεριφορά των επισκεπτών, από τη στιγμή που άλλαξε η επίσημη χρήση του, δεν είναι πλέον κατάλληλα για ένα Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Κατόπιν των ανωτέρω, στις 18 Απριλίου, ο Τουρκικός Σύλλογος Ιστορίας της Τέχνης κατήγγειλε τον βανδαλισμό της Αυτοκρατορικής Πύλης της Αγίας Σοφίας, η οποία είναι η μεγαλύτερη πύλη της Αγίας Σοφίας, που έχει ύψος 7 μέτρα και είναι κατασκευασμένη από σίδηρο και ξύλο. Είναι η κύρια

πύλη προς την Αγία Σοφία και χρησιμοποιήθηκε μόνο από τον Αυτοκράτορα. Η πόρτα λέγεται ότι ήταν κατασκευασμένη από το ξύλο της Κιβωτού του Νώε, που ήταν φτιαγμένη από βελανιδιά.

Από αυτή την άποψη, σας καλούμε να αναλάβετε τις κατάλληλες δράσεις για να προστατεύσετε αυτό το Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, να προστατέψετε τις διεθνείς συμφωνίες και το πλαίσιο της UNESCO και να τηρήσετε τις βασικές ευρωπαϊκές αξίες και αρχές μας.

Οι Έλληνες και Κύπριοι Ευρωβουλευτές του ΕΛΚ